

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง มีความมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย จนได้ผลสรุป รวมทั้งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย และมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. สภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน และขนาดโรงเรียน
2. ปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 100

โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน คือผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าสาขาวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้างานข้อมูลสารสนเทศ การประกันคุณภาพภายในสูงสุด จำนวน 1 คน รวม 600 คน การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดโรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดเล็ก 16 โรงเรียน ขนาดกลาง 15 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 8 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก 96 คน ขนาดกลาง 90 คน ขนาดใหญ่ 48 คน รวม 234 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) สอบถามในเรื่องสถานภาพในโรงเรียน ตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (five-point rating scale) โดยกำหนดความมากน้อยของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา เพื่อวิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งครอบคลุมสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในรอบแนวคิดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (five-point rating scale) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์แก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน พิจารณาความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความครอบคลุม และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของคำถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

3.5 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและ (IOC : index of item objective congruence) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน กลุ่มภาคกลางที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.934

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดย

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามจำนวนที่สุ่มตัวอย่างไว้

4.2 เมื่อถึงกำหนดส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานไปยังโรงเรียนนั้นๆ โดยตรงทางโทรศัพท์ และส่งหนังสือขอรับแบบสอบถามคืน โดยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนทางพัสดุไปรษณีย์

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ในตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one - way ANOVA) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ได้ผลสรุปดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ที่มีสถานภาพในโรงเรียน ตามตำแหน่งหน้าที่ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานประกันคุณภาพ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การประกันคุณภาพในสูงสุด และหัวหน้างานสื่อสารสนเทศการประกันคุณภาพภายในในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป และสังกัดอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด

2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง มีสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยรวมระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ รองลงมาเป็นมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม ส่วนมาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัยมีระดับสภาพการใช้ต่ำสุด สำหรับรายละเอียดในแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ได้ผลการศึกษาดังนี้

2.1 มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า มีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2.2 มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11 ระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการฝึกทักษะวิชาชีพ มีการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพและพึงพอใจต่อคุณภาพการสอน

2.3 มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่ามีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 22 จำนวนครั้งของการจัดให้ผู้เรียนพบอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม มีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 27 จำนวนและประสิทธิผลของกิจกรรม /โครงการที่ให้บริการวิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรม /โครงการ ฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชน

2.5 มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย พบว่ามีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 29 จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบอาชีพและหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศซึ่งนำไปสู่การแข่งขันในระดับชาติ

2.6 มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ พบว่ามีสภาพการใช้โดยรวมระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนมีระดับสภาพการใช้อันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 33 ร้อยละของบุคลากรในสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง มีปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยรวมระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้พบว่าทุกมาตรฐานมีปัญหาระดับน้อย ยกเว้นมาตรฐานที่ 5 นวัตกรรม และการวิจัย ที่มีปัญหาระดับปานกลาง และมีระดับปัญหาเป็นอันดับแรก สำหรับมาตรฐานที่มีระดับปัญหารองลงมาคือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 2 หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำ และการจัดการ ส่วนมาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีระดับปัญหาค่ำสุด สำหรับรายละเอียดในแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ได้ผลการศึกษาดังนี้

3.1 มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ามีปัญหาโดยรวมระดับน้อย สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ

3.2 มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาโดยรวมระดับน้อย สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10 ระดับคุณภาพของหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3.3 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า มีปัญหาโดยรวมระดับน้อย สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 24 ร้อยละของผู้เรียนที่ออกกลางคันเมื่อเทียบกับแรกเข้า

3.4 มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานการบริการวิชาชีพสู่สังคม พบว่า มีปัญหาโดยรวมระดับน้อย สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 28 ร้อยละของงบประมาณในการจัดกิจกรรม /โครงการที่ให้บริการวิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น และกิจกรรม /โครงการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชนต้องบดำเนินการ

3.5 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานนวัตกรรมและการวิจัย พบว่า มีปัญหาโดยรวมระดับปานกลาง สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 29 จำนวนนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบอาชีพ และหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ซึ่งนำไปสู่การแข่งขันในระดับชาติ

3.6 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานภาวะผู้นำและการจัดการ พบว่า มีปัญหาโดยรวมระดับน้อย สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีระดับปัญหาอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 34 ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดการความรู้ของสถานศึกษา

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของบุคลากรของโรงเรียน พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีเพศที่แตกต่างกัน คือเพศชายกับเพศหญิง และมีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน คือกลุ่มวุฒิปริญญาตรี และกลุ่มวุฒิสองปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานตัวบ่งชี้

4.1 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกัน คือ กลุ่มมีประสบการณ์ 1 – 5 ปี และกลุ่มมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ พบว่ามาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนมาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย และมาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ มีสภาพไม่แตกต่างกัน

4.2 โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาใน

ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการใช้แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐานตัวบ่งชี้ พบว่ามาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ มีสภาพการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในมาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 3 โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการใช้แตกต่างกัน ส่วนมาตรฐานที่ 6 โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการใช้แตกต่างกัน สำหรับมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานการบริการวิชาชีพสู่สังคม และมาตรฐานที่ 5 มาตรฐานนวัตกรรมและการวิจัย มีสภาพไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า บุคลากรที่มีหน้าที่แตกต่างกัน มีเพศที่ต่างกัน มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ ส่วนโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายมาตรฐานตัวบ่งชี้ พบว่ามาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับมาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม และมาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สภาพ และปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง มีสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยรวมระดับมาก และมีปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยรวมระดับน้อย โดยมาตรฐานที่ 5 นวัตกรรม และการวิจัยมีสภาพการใช้ระดับปานกลาง และมีระดับปัญหาอันดับแรก ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับผลการประเมินภายนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษาในรอบแรก พ.ศ. 2544-2548 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550, หน้า 101-102) มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัย

และงานสร้างสรรค์ พบว่าอาจารย์มีผลงานวิจัยน้อยมาก โดยภาพรวมแล้วไม่ถึงหนึ่งชิ้นต่อปี และงานวิจัย โครงการบางชิ้นที่พัฒนาขึ้นไม่นำมาใช้ประโยชน์ และพบว่าการสนับสนุนเงินทุนสำหรับงานวิจัยน้อยมาก ในภาพรวมเท่ากับ 2225.42 บาท ต่ออาจารย์ 1 คนต่อปี และยังคงคล้องกับผลการประเมินสถาบันการอาชีวศึกษาในการประเมินคุณภาพรอบที่ 2 ตามมาตรฐานตัวบ่งชี้การอาชีวศึกษา 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551) ที่พบปัญหาจุดที่สถานศึกษาความพัฒนามากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 4 นวัตกรรม และการวิจัย การสร้างองค์ความรู้ของอาจารย์และนักเรียนมีการจัดทำน้อย ขาดการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ และไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ภาคธุรกิจ และชุมชน ถึงแม้ว่าผลการประเมินจะพบว่า การใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี และผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ถึงแม้จะอยู่ระดับมาก หากพิจารณาคะแนนรายมาตรฐานมีระดับคะแนนสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาควรจะมีการศึกษาข้อมูลโดยจัดประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นตัวแทนสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในเพื่อให้ทราบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในนำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนา และส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้จัดทำระบบการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนรับผิดชอบกำกับ ติดตาม ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาประกันภายใน ควรกำหนดให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีคุณภาพ ไม่ควรเพียงรอรับการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในเท่านั้น จึงจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรในโรงเรียน มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

2.1 บุคลากรของโรงเรียนที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวม และรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ จากผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดารุณี เสือทองคำ, และคนอื่น ๆ (2543, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เขตการศึกษา 7 ที่เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนเขตการศึกษา 7 พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบันการประกันคุณภาพภายนอกมีการประกันรอบที่ 1

และรอบที่ 2 ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งมีความตระหนักในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายใน มีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการมอบหมายให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการประกันคุณภาพภายใน ส่งผลต่อบุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพ และปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนเอกชนกลุ่มภาคกลาง ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.2 บุคลากรของโรงเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ และปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวม และรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ จากผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้งเพศชาย และเพศหญิงได้รับการอบรม มีการศึกษาเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ทำให้มีการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน และการบริการงานโรงเรียน เป็นผลให้ปัจจัยด้านเพศของบุคลากรไม่ส่งผลต่อสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง

2.3 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน คือ กลุ่มวุฒิปริญญาตรี และกลุ่มวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ จากผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่สอดคล้องกับการศึกษาของ อรศรี ศิลป์ศรีกุล (2544, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยไม่พบวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีอาจเกิดจากข้อกำหนดการรับบุคลากรเข้าทำงานเป็นครู บุคลากร และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนมีการศึกษาต่อที่สูงขึ้น และการประกันคุณภาพภายใน ในปัจจุบันโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งจะมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน บุคลากรทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมในงานประกันคุณภาพ ส่งผลให้บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ไม่แตกต่างกัน

2.4 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกัน คือ กลุ่มมีประสบการณ์ 1 – 5 ปี และกลุ่มมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของ

การวิจัย และสอดคล้องกับ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2543, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง พบว่าสภาพการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนของบุคลากรที่แตกต่างกัน อาจมาจากสาเหตุของการมอบหมายความรับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่ผู้บริหารโรงเรียนมักจะมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่มีอายุการทำงาน หรือประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนมากปี หรือมากกว่า 5 ปีขึ้นไป โดยมีความคิดว่าบุคลากรเหล่านี้จะปฏิบัติงานอยู่กับโรงเรียนตลอดไป มีทักษะและประสบการณ์การทำงาน และยังได้ผู้รับผิดชอบงานหลักประจำโรงเรียน จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ที่มีการประสบการณ์ทำงาน 1-5ปี มีความเข้าใจ และรับผิดชอบงานประกันภายในน้อยกว่า จึงส่งผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากการศึกษา ควรมีการจัดอบรมพัฒนาความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ที่พบว่าบุคลากรของโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานตัวบ่งชี้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ อรศรี ศิลป์ศรีกุล (2544, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามอายุราชการพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบที่ 1 และรอบที่ 2 จึงส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากร และระบบการประกันคุณภาพภายใน ทำให้ทุกบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2.5 โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บัณฑิต จันทร์ลุน (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามุกดาหาร แล้วพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บัณฑิต จันทร์ลุน (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร แล้วพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2543, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง แล้วพบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาด และประเภทต่างกันไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีขนาดแตกต่างกันมีจำนวนนักเรียนต่างกัน มีเงินทุนที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา และจำนวนบุคลากรที่ต่างกัน แต่การดำเนินการประกันคุณภาพภายในมีการใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้ที่เท่ากันจึงเป็นปัญหาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรศึกษาปัญหาการใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้ของโรงเรียนทุกขนาด เพื่อปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานให้เหมาะสมสามารถกับขนาดของโรงเรียน และรัฐควรให้การช่วยเหลือสนับสนุนทุกด้าน เพื่อให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกขนาดสามารถจัดการอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบสภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพ โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ โดยนำตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกตัวมาใช้ตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยสร้างความตระหนัก และความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุนและเจ้าหน้าที่ และนักเรียน เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดแผนงานประกันคุณภาพ

มอบหมายให้มีบุคลากรรับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ โดยทุกคนต้องมีส่วนรับผิดชอบ งานประกันคุณภาพ มีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สิ่งสำคัญการประกันคุณภาพ จะประสบความสำเร็จได้บุคลากรทุกคนต้องให้ความร่วมมือปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพ และผู้บริหารโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอ และให้ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัดมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมิน คุณภาพการศึกษาประกันภายใน จะส่งผลให้การจัดการอาชีวศึกษาเกิดคุณภาพอย่างแท้จริง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ควรจัดให้มีหน่วยงานด้าน การประกันคุณภาพการศึกษาที่คอยให้การดูแล ช่วยเหลือ และติดตามการดำเนินงานประกัน ภายในของแต่ละโรงเรียน และเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพประกันภายในเพื่อ กระตุ้นโรงเรียนให้เกิดการตื่นตัวในการดำเนินงานประกันคุณภาพตลอดเวลา

3. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนปฏิบัติ ควรศึกษาสภาพและ ปัญหาการบริหาร และการจัดการศึกษา โดยเฉพาะด้านการประกันคุณภาพภายใน ที่มีการนำ ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาไปใช้ว่ามีปัญหาอุปสรรคด้านใดบ้าง พร้อมกำหนด แนวทางแก้ไขช่วยเหลือ ทั้งการประสานความร่วมมือกับโรงเรียน และหน่วยงานภายนอกที่ เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ให้โรงเรียนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา มิใช่ปล่อยให้โรงเรียนปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้เพียงลำพัง เพราะ บางตัวบ่งชี้มีความอยากต่อการปฏิบัติหากหน่วยงานภายนอกไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ การประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันจึงยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ควรนำผล การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบที่ 1 และรอบที่ 2 มาศึกษาหาข้อบกพร่องของ การใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน และปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจัดระดม ความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละโรงเรียน ให้มีการวิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรคการใช้โดยอภิปรายที่ละตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน และประเด็นปัญหาพบ ทั้งข้อดี และข้อเสีย ได้นำไปใช้จริงหรือไม่ กรณีที่นำไปใช้แล้วมีผลต่อคุณภาพทางการศึกษาสูงขึ้น หรือ สร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับการจัดการศึกษาทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำลง มีวิธีการแก้ไขปัญหา ที่พบอย่างไร นำผลที่ได้รับทราบจากข้อเท็จจริงประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด มาตรฐานตัวบ่งชี้ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานตัว บ่งชี้คุณภาพให้เหมาะสมสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ และเกิดคุณภาพในการบริหารและจัดการ อาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. จากผลการวิจัย สภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง พบว่ามาตรฐานที่ 5 วัฒนธรรมและการวิจัย มีระดับสภาพการใช้ต่ำสุด และมีระดับปัญหาเป็นอันดับแรก จึงควรทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างวัฒนธรรมและงานวิจัยของบุคลากรและนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง การศึกษาตัวแปรควรใช้วิธีที่หลากหลาย การเก็บข้อมูลไม่ควรใช้เพียงแบบสอบถามอย่างเดียว ควรใช้แบบสัมภาษณ์ หรือจัดประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น เพื่อเก็บข้อมูลโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการสร้างวัฒนธรรมและงานวิจัยของบุคลากรและนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ตัวบ่งชี้มาตรฐานการอาชีวศึกษาและเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ในการพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้ให้เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัย สภาพและการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยภาพรวมมีสภาพการใช้ระดับมาก และมีปัญหาการใช้ระดับน้อย ไม่พบตัวบ่งชี้ใดมีการใช้ระดับมากที่สุด และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ยังพบปัญหาการใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้เดิมที่มีการนำไปใช้ยังขาดคุณภาพและประสิทธิภาพอยู่ ผลการประเมินที่ได้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงด้านคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ควรทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นบุคลากรในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโดยแบ่งจัดเป็นภาค ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นรายประเด็น รวบรวมข้อมูลทั้งหมดให้ครบทุกภาค นำข้อมูลจากการวิจัยที่ได้มาใช้ในการพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดคุณภาพในการจัดการอาชีวศึกษา